

شریعت

ورځپاڼه

د افغانستان اسلامي امارت مرکزی نشراتی ارگان

F

د عالیقدر امیر المومنین فرمانونه، حکمونه او لارښوونې په رسمي جریده کې چاپ شوي

د عالیقدر امیر المومنین حفظه الله ټول فرمانونه، حکمونه او لارښوونې چې ۱۴۳۷، ۱۴۳۸، ۱۴۴۰، ۱۴۴۱، ۱۴۴۲، ۱۴۴۳ او ۱۴۴۴ کلنو په ترڅ کې د بېلابېلو موضوعاتو په اړه صادر شوي، د ۱۴۴۴ هجري قمری کال د ذوالقعدة میاشت په ۲مه نېټه چې د ۱۴۰۲ هجري لمریز کال د غبرگولي د میاشتې له ۱ نېټې سره سمون خوري، د رسمي جریده

په ۱۴۳۲ پرله پسې کته کې چاپ شوي. په دغې جریده کې د عالیقدر امیر المومنین حفظه الله ټولټال ۶۵ فرمانونه، حکمونه او لارښوونې چاپ شوي، چې په بېلابېلو برخو

کې ۳۰ حکمونه، ۲۷ فرمانونه او ۸ لارښوونې په کې شامل دي. دغه جریده د ونډې په پام کې نیولو سره ټولو امارتي ادارو ته وپنځل کېږي او په هغه صورت ۵ مخ

د تاسیس کال ۱۳۷۴ هـ. ش / دوهم پړاو / ۱۹۰ گڼه / دوشنبه ۰۹ ذوالقعدة الحرام ۱۴۴۴ هـ. ق / ۰۸ جوزا ۱۴۰۲ هـ. ش / ۲۹ می ۲۰۲۳ میلادي

سیاسي کمپسیون له گاونډویانو سره پر ښو اړیکو تاکید وکړ

د اسلامي امارت د سیاسي کمپسیون په غونډه کې له گاونډویانو او په ځانگړې توگه له ایران سره پر ښو اړیکو ټینگار وشو. د افغانستان اسلامي امارت د ریاست الوزرا سیاسي مرستیال او کفیل مولوي عبدالکبير په مشرۍ تېره ورځ د اسلامي امارت د سیاسي کمپسیون نوبتي غونډه ترسره شوه. په دې غونډه کې چې د اوبو او انرژۍ وزارت سرپرست ملا عبداللطيف منصور ۵ مخ

کفیل ریاست الوزراء:

ایجاد سکتور صحی معیاری در افغانستان یک نیاز اساسی است

مولوی عبدالکبير، سرپرست ریاست الوزراء امارت اسلامی در دیدار با سرپرست وزارت صحت عامه گفته است که ایجاد بخش صحی معیاری در افغانستان یک نیاز اساسی است تا تعداد شهروندان که برای درمان به خارج از کشور میروند کاهش یابد. دفتر مطبوعاتی ریاست الوزراء امارت اسلامی با نشر خیرنامه ای گفته است که مولوی عبدالکبير معاون سیاسی و کفیل ریاست الوزراء امارت اسلامی با مولوی

د این دیدار بر علاوه بحث مفصل در خصوص بهبود امور، تقویت هماهنگی میان مرکز و ولایات و معیاری سازی خدمات ص ۵

عبدالسلام حنفی، معاون اداری ریاست الوزراء و داکتر قلندر عباد، سرپرست وزارت صحت عامه در قصر سپیدار دیدار نمود.

د نیمروز نښتې په اړه څېړنې پیل شوي دي

په نیمروز ولایت کې د اسلامي امارت او ايراني ځواکونو ترمنځ نښته پای ته رسېدلې او د دواړو هېوادونو چارواکو ویلي چې د نښتې د عواملو په اړه یې څېړنې پیل کړي دي. د اسلامي امارت د کورنیو چارو وزارت ۵ مخ

د ریاست الوزراء اداري مرستیال:

سفارتونه دي د ښو دپلوماتیکو اړیکو د ټینګښت لپاره هڅې وکړي

ریاست الوزراء اداري مرستیال مولوي عبدالسلام حنفی پرون له غرمې مخکې د پاکستان په کراچي ښار کې د افغانستان جنرال قونسل مولوي سيد عبدالجبار سره وکتل. په دې کتنه کې مولوي سيد عبدالجبار په کراچي کې د افغان کډوالو د وضعیت ۵ مخ

مولوي عبدالسلام حنفی وايي چې د افغانستان نماینده کی دې له دغو هېوادونو سره د ښو او حسنه دپلوماتیکو مناسباتو او روابطو د ټینګښت لپاره لازياتي هڅې وکړي. د ریاست الوزراء مطبوعاتي دفتر په یوه خبرپاڼه کې ویلي، چې د

وزیر حج و اوقاف فعالیت کمیته های کاری حج را بررسی نمود

شیخ الحدیث دکتور مولوی نورمحمد ثاقب سرپرست وزارت ارشاد، حج و اوقاف از فعالیت کمیته های کاری مجتمع حجاج و انتقال حجاج در میدان هوایی کابل، دیدن کرد. وزارت ارشاد، حج و اوقاف با نشر این خبر گفته است که سرپرست وزارت ارشاد حج و اوقاف فعالیت کمیته های کاری مجتمع حجاج و انتقال حجاج در میدان هوایی کابل، دیدن کرد. وزارت ارشاد، حج و اوقاف با نشر این خبر گفته

موضوع حقایق هلمند را از راه دیپلوماتیک دنبال کنید

د هېواد اقتصادي ودې لپاره رېلابره ډېره مهمه ده ۲مخ

حدود حجاب از نظر اسلام

ص ۴

د یوناما مشرې او د ترکمنستان د بهرنیو چارو وزیر په کتنه کې: نړیوال اقتصاد کې د افغانستان د ننوتلو په اړه خبرې وشوي

ویلي، دواړو لورو د کتنو ننګونو په ځانګړي توګه د اقتصادي او بشري ناورینونو په اړه، چې افغانستان ورسره مخ دی، د سیمې ۵ مخ

او د افغانستان په اړه یې د سیمې د هېوادونو او ملګرو ملتونو ترمنځ د همکارۍ په اړه خبرې کړې دي. د ترکمنستان د بهرنیو چارو وزارت

په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د مرستندو په پلاوي (یوناما) مشرې روزا اوتونایوا د ترکمنستان د بهرنیو چارو له وزیر سره کتلي

د پاشدان بند رغیزې چارې بیا پیل شوي

له دوه کلن خنډ وروسته په هرات کې د پاشدان بند ابتدايي رغیزې چارې بیا له سره پیل شوې. د دغه بند مسوولین ویلي، چې د یادې پروژې اصلي کارونه به د اسلامي امارت د چارواکو له سپارښتې ۵ مخ

کندز کې تېر کال سلګونه پراختیايي پروژې پیلې شوي

د کندز د اقتصاد ریاست مسوولین ویلي، چې تېر کال د دغه ولایت د مرکز په کډون ټولو ولسوالیو کې د ۲۱۰ میلیونه افغانیو په لګښت ۲۰۰ پراختیايي پروژې پیلې شوې دي. د دغه ولایت د اقتصاد رییس قاري دین غلام اسامه ویل، چې په تېر ۱۴۰۱ کال کې ۲۰۰ پراختیايي پروژې په مرکز سرېره، ټولو ولسوالیو

د کندز د اقتصاد ریاست مسوولین ویلي، چې تېر کال د دغه ولایت د مرکز په کډون ټولو ولسوالیو کې د ۲۱۰ میلیونه افغانیو په لګښت ۲۰۰ پراختیايي پروژې پیلې شوې دي. د دغه ولایت د اقتصاد رییس قاري دین غلام اسامه ویل، چې په تېر ۱۴۰۱ کال کې ۲۰۰ پراختیايي پروژې په مرکز سرېره، ټولو ولسوالیو

ترکمنستان کې د اسلامي امارت جنرال کنسل: افغان محصلینو سره هر ډول همکارۍ ته چمتو یو

شریعت: ترکمنستان کې د اسلامي امارت د جنرال کنسلګری سرپرست افغان محصلینو ته در هر راز همکارۍ ژمنه وکړه. بهرنیو چارو وزارت په یوه خبرپاڼه کې ویلي، په ترکمنستان کې د افغانستان اسلامي امارت د جنرال کنسلګری سرپرست مولوي سيد عبدالغفور قريشي ۵ مخ

د خوراکي توکو بیې راټیټې شوې

یو شمېر کابل میشتي او هتیوال وایي، له یوې میاشتې راهیسې د ډالر پر وړاندې د افغانۍ د ارزښت له لوړېدو او د مالیاتو په کمېدو سره د خوراکي توکو بیې تر ۲۰ سلنې ارزانه شوې دي. بلخوا د افغانستان بانک سرپرست د نورو اسعارو پر وړاندې د افغانیو د ثبات لامل، د پیسو د منظمو ۵ مخ

۶۲ میله سپکې او درني وسلې نیولې وې چې زیاته برخه یې د بهسودو ولسوالیو اړوند دي. ورته مهال د دایاک معاونیت مسوول فضل حق سنګر ویلي، چې په دغه وسلو کې ۱میل پیکا، ۳میله راکت، ۳۴میله کلاشینکوف، ۹میله پولس دزي، ۱۵میله تمانچې او ۵میله شل دزي شامل دي.

میدان وردګو کې لسګونه میله وسلې د دایاک معاونیت ته وسپارل شوې

د میدان وردګو ولایت د امنیتي قوماندانۍ د ترورېزم پسر وړاندې د مبارزې مدیریت ۶۲ میله سپکې او درني وسلې د دایاک معاونیت ته وسپارلې. د دغه ولایت د ترورېزم پسر وړاندې د مبارزې مدیریت مسوولین ویلي، چې د تېرو ۶ میاشتو په لړ کې امنیتي مسوولینو د میدان وردګو په مرکز سرېره، ټولو ولسوالیو کې

د میدان وردګو ولایت د امنیتي قوماندانۍ د ترورېزم پسر وړاندې د مبارزې مدیریت ۶۲ میله سپکې او درني وسلې د دایاک معاونیت ته وسپارلې. د دغه ولایت د ترورېزم پسر وړاندې د مبارزې مدیریت مسوولین ویلي، چې د تېرو ۶ میاشتو په لړ کې امنیتي مسوولینو د میدان وردګو په مرکز سرېره، ټولو ولسوالیو کې

سر مقاله

د ټولګټو پروژو پیلېدل ملت ډاډمنوي

په ټولګټو ملي پروژو چې تېر حکومتونه یې له عملي اقدام څخه عاجز اوتوانه وو د اوسني حکومت له خوا یې عملاً چارې پیل شوي د بېلګې په توګه د لویو لارو رغونه په داسې حال کې چې حاکم نظام د نړیوالو له لوري د سختو اقتصادي بندیزونو او فشارونو سره مخ دی همدا لامل دی چې ملت مو د تېرو فاسدو نظامونو څخه په میراث راپاتې فقر سره لاس اوګریوان دی په دغسې عام المنفعه پروژو د کار پیل پراخه زړه، جرئت هېواد او ملت ته د صادقانه ژمنتیا څرګندونه کوي او ملت هم په دې باوري او ډاډمن شوی چې چارې د سمسکۍ په لور روانې دي اوله حاکم نظامه د ملت د رضایت کچه لوړوي. د قوشتیپې کانال چې له مزارشريف، سمنگان او جوزجان ولایتونو تېرېږي د هېوادوالو هیلو غوټۍ غوړولي، همدارنګه د کابل له ښکلي ښاره په نشه یي توکو د روږدو کسانو ټولونه او د هغوی درملنه دا ټول هغه څه دي چې د ملت باور یې خپل کړی او د حکومت د دوام عمده عوامل ګڼل کېږي او نړیوال هم دا مني چې دا کارونه د تېرو حکومتونو د اشتغالګرو ځواکونو او ډالري باران په جریان کې هم تر سره نه شو، خو الله الحمد تاسې د دغه صححې عیني شاهدان یاست او په خپلو سترګو یې وینئ چې اوسني حکومت په عمل کې دا ثابته کړه چې کابل ښار ورځ تر بلې ښکلی کېږي په ذکر شویو ټولګټو ملي پروژو عملاً کار روان دی د چور او غصب لړۍ پای ته رسیدلې، امنیت تامین شوی او په ډاډه زړه مو هېوادوال د شپې او ورځې هرې خوا سفرکولای شي. د خپلو عوایدو څخه د ملي بودیچې اعلان یو بل د خوښۍ زبیر دی چې حکومت ۵مخ

موضوع حقابه هلمند را از راه دیپلوماتیک دنبال کنید

نوید احمد

افغانستان کشوریست که همواره با ملل جهان به ویژه همسایه های خود روابط حسنه دیپلوماتیک داشته و در قرن های پسین نیز شاهد مداخله نظامی و سیاسی در امور داخلی هیچ کشوری به خصوص همسایه ها نبوده است، همواره مسایل تجاری، ترانزیتی، سرحدی و میان دولتی را از راه دیپلوماتیک، تفاهم و تسامح حل و فصل کرد است و هیچگاهی طرفدار منازعه و درگیری با هیچ کشوری نبوده، صرف تاریخ افغانستان شاهد است که مردم این کشور در مقابل متجاوزان مانند دژ تسخیر ناپذیر ایستاده و جواب متجاوزان را با شمشیر داده اند. از اینرو است که کارنامه های درخشان مردم افغانستان، ثبت تاریخ زرین ج هان است و حتی در دو جنگ جهانی نیز این کشور بی طرفی خود را حفظ و از هیچ جانبی درگیر، طرفداری نکرده است. اخیراً موضوع حقابه ایران از رود هلمند را نیز حکومت افغانستان با خون سردی دنبال کرده و تاکید نموده که این مسأله بهتر است که از راه تفاهم سیاسی و دیپلوماتیک حل گردد، پیش از اینکه از راه منازعه و خشونت به آن پرداخته شود، زیرا مردم افغانستان بیشتر از هر ملت دیگر درک کرده اند که جنگ و خشونت راه حل نیست و جنگ و خشونت هیچ برنده یی هم ندارد، مگر اینکه بالای سر زمین شان تجاوز صورت گیرد که در آن صورت دفاع از ارزشهای اسلامی، حاکمیت ملی و استقلال سیاسی و جیه دینی است.

این روزها مسأله حقابه ایران از هلمند که نخست سبب تنش های لفظی میان تهران و کابل و به ویژه پس از اخطار ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور ایران در سفر به سیستان و بلوچستان شده بود، با تأسف جایش را به درگیری های مرزی میان مرزبانان دو کشور عوض کرده است، گرچه درگیری مرزی نخست از سوی مرزبانان ایرانی، آغاز شده که مرزبانان افغانستان را وادار به دفاع نموده، اما این موضوع سبب نگرانی مردم افغانستان شده است.

هرچند جانب افغانستان در نخستین روزهای تنش های لفظی طی اعلامیه موقوف خود رابه جانب ایران واضح ساخت و تاکید نمود که امارت اسلامی به موافقتنامه سال ۱۳۵۱ که میان افغانستان و ایران به امضا رسیده بود متعهد و به تعهدات انجام شده نیز عمل می کند، اما جانب جمهوری اسلامی ایران به این اعلامیه توجهی نکرده به الفاظ رکیک و دور از عرف دیپلوماتیک خود ادامه داده که سرانجام به روز شنبه ۶ جوزا سال روان، عملاً تحركات نظامی را در سرحدات آغاز کرد، تحركات نظامی بالای کشوری که بیش از چهار دهه میشود، عملاً درگیر جنگ با کشورهای متخاصم بود که بدون شک، راه حل

موضوع حقابه نیست، زیرا در اعلامیه امارت اسلامی افغانستان به صراحت بیان شده بود که مقام های ایرانی ابتدا باید معلومات خود را در مورد آب هلمند، تکمیل کنند و بعد از آن با الفاظ مناسب، خواست شان را مطرح نمایند، اگر واقعیت درست مطالعه نشود و چنین اظهارات مطرح گردد می تواند فضای سیاسی میان مردم کشور و دولت مسلمان را آسیب بزند که به نفع هیچ طرفی نیست و باید تکرار نشود، اما با این همه خون سردی جانب افغانستان، دیده شد که مرزبانان ایرانی به تحركات نظامی متوسل گردیده و فضای مرزی دو کشور را متشنج ساخته که عواقب بعد آن به دوش دولت ایران خواهد بود.

هرچند امیرخان متقی وزیر خارجه امارت اسلامی در دیداری که اخیراً با نماینده رئیس جمهور ایران در کابل داشت، گفت که تأمین حقابه ایران از رود هلمند با گفتگو و تفاهم بهتر قابل حل است، اما دیده شود که جانب ایران به این مسأله چگونه برخورد می کند که گذشت زمان به آن پاسخ خواهد داد.

بنابراین مردم زجر کشیده افغانستان از اینکه وجه مشترک دینی، زبانی و فرهنگی با مردم ایران دارند از این اقدام مرزبانان ایران متأثر اند و از دولتمردان جمهوری اسلامی ایران می خواهد که به این مسأله از راه دیپلوماتیک بپردازند و مناسبات دوستانه دولت باهم برادر را تنش آلود نسازند.

گشودن درب آتش بروی همدیگر، روابط دو کشور را صدمه میزند

محمد الدین «دین دوست»

ایران پر روی کند طلسم کاسه ی صبر حاکمان افغانستان شکسته خواهد شد.

بنأ ایران صبر مردم و زعیمانی کشور ما را نباید به آزمایش بگیرد. نقض حرمت های مذهبی، فرهنگی، سیاسی و همسایه داری نکند. افغانستان با داشتن پیشنه ای افتخارات مشترک با ایران امروز در قسمت تعریف منافع و خواسته ها خواهان پیش آمدن از دری مذاکره می باشد. اگر ایران پشت پا به میز مذاکرات بزند و به هیچ مورد پایبند باقی نماند و از راه آتش جنگ خواهان تحقق بخشیدن منافع یکطرفه اش باشد در آن صورت امارت اسلامی هرگز تن به عقب نشینی نداده و طبل جنگ را در مقابل جنگ تحمیلی ایران خواهند کوبید.

جنگ زیننده به هردو کشور اسلامی نیست. خوب است هردو روی تأمین منافع مشترک برای یکدیگر شان کار کند.

با جور آمد شان الگوی تعریف منافع برای بقیه کشور ها شوند. نظام های اسلامی را با تعامل حسنه ی شان حفظ و تقویت کرده از نفاق و خونریزی جلوگیری نموده باعث خیر و برکت و حسن نیت های پاک و شکوفایی به آینده ی همدیگر واقع شوند.

اینکار کشور ایران خدشه دار ساختن روابط دیرینه ی فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و امنیتی میان دو کشور برادر و همسایه است.

ایران و افغانستان در عدم روابط میان همدیگر در حقیقت هردو یکدیگر خود را تحریم کردن است. اینگونه وضعیت نباید اتفاق بافتد

چون هردو کشور صدمه می بیند و دقیقاً این خواست دشمنان اسلام می باشد. برای ناخوش ساختن دشمنان و حریفان اسلام باید هردو کشور از خوبترین تعامل و روابط بر خوردار باشد.

چون مخالفین هردو کشور بیل شان دسته پیدا می کند و اینگونه تنش ها را باخرسندی تمام دامن می زنند تا باشد برای خود شان جای پا باز کرده باشند. بنأ بادرک این موضوعات بسیار مهم خوب است حاکمانی

هردو کشوری اسلامی روی خواسته های همدیگر شان تن به میز مذاکره بدهند. در غیر آن وزن تنش ها فزون گردیده از این موضوع فرصت طلبان ماجراجو استفاده کرده آسیب های غیر منتظره را به حاکمیت های اسلامی خواهند زد. حاکمان امارت اسلامی در مقابل

تهدید های ایران بی نهایت از صبر و حوصله مندی کار گرفته است اگر کمی دیگر کشور

روی و بعد واکنش های بالمثل را در قبال حرفی رئیسی داشته اند. آغاز تهدید از طرفی حاکم ایران را همه شهروندان افغان تقبیح کردند و آن را ناشی از ضعف زبان دیپلماسی ایشان خوانده اند. پس از گذشت چند روز

حالا شاهد می باشیم که گشودن درب آتش از طرفی نیروهای امنیتی ایران به رخ نیرو های امنیتی کشور ما در نقاط مرزی کشته و زخمی هایی را در پی داشته است.

مثل: حق بگی حق بتی همسایه داری ات مفت

در این روز ها با آغاز شدن تهدید رئیس جمهور ایران در قبال آب دریای هلمند. او افغانستان را اخطار داد و گفت اگر به خواست

ما از طرف حاکمان افغانستان توجه صورت نگیرد. فردا باز گلایه نکنند.

این حرف رئیسی واکنش بر انگیز شد و حاکمان سرزمین ما نیز واکنش های میانه

د هېواد اقتصادي ودې لپاره رېلاره ډېره مهمه ده

شاه محمود دروېش

هيوادونه هراړخيزي اقتصادي کټي ترلاسه کړي، نو پاک الله (ج) دې په خپل رحم، کرم، پيروزي او قدرت کامله سره جگړه خپلي افغانان په خپل پلارني ټاټوبي کې د هوسا اوبسيا ژوند خاوندان کړي او په هيواد کې له شته هراړخيزو اقتصادي ستونزو چې نن ورسره لاس اوکړيوان يوو د تل لپاره وژغوري او ورځ تربلې دې د سيمې او نړۍ له هيوادونو سره په مختلفو برخوکې د دوی تجارتي او سوداگريزي راکړې ورکړې لا پسې ټينگې او پراخې کړي.

ولس هم هر هغه خوځښت او نوښت ته چې پايله يې د افغانستان د اقتصادي ودې، د امنيت ټينگښت او پرمختگ باعث شي د قدر په سترگو کوري او د زړه له کومې يې ستايي، په دې هيله چې د افغان ترانزيت پروژه په ښه ډول عملي شي او هم د حيرتان بندر د پټلۍ له لارې افغان سوداگر خپل تجارتي توکي او محصولات له چين سر بېره اسيا او آن اروپا ته هم صادركړي چې د افغانستان په شمول د سيمې او نړۍ د هيوادونو د خلکو د نږدوالي ترڅنګ اړوند

افغانستان د جغرافيايي موقعيت له امله سمندرته مستقيمه لاره نه لري او د سيمې او نړۍ له هيوادونو سره تړل ورته خورا ډېر ارزښت لري، چې د همدې اصل په پام کې نيولو سره د اسلامي امارت د مشرتابه د هڅو له امله د سيمې له هيوادونو سره د تجارتي اړيکو د ټينګولو په لړکې له حيرتانو څخه تر مزارشريف پورې د ۷۵ کيلو مترو په واټن د وسپنې پټلۍ لا د مخه جوړه شوې، چې له دې لارې د مختلفو توکو سوداگري له افغانستان سره جريان لري او اوس د افغانستان، ازبکستان او پاکستان استازو په تاشکند کې د افغان ترانزيت د پروژې څانګه هم پرانيستې او ويل شوي چې په کابل او پاکستان کې به هم د دې پروژې څانګې پرانيستل شي، دغه راز ويل شوي چې د دې پروژې په پرانيستلو به منځنۍ اسيا له جنوبي اسيا سره وصل شي او افغانستان به هم د ترانزيت له پلوه د پام وړ ښه عايد ترلاسه کړي... د يادونې وړ ده چې افغانستان اوس په کمه اندازه د ريل پټلۍ په درلودلو سره په سيمه کې ريل خط لري، د افغانستان ترانزيتي او ترانسپورتي ستونزو ته په کتو سره ريل پټلۍ د هيواد د اقتصادي ودې لپاره ډېره مهمه ده، ځکه د وسپنې پټلۍ د سيمې له هيوادونو سره د وصلېدو ترڅنګ له اقتصادي او امنيتي پلوه هم خورا ډېر ارزښت او اهميت لري، نو افغان

تعزير از دید اسلام و قواعد وضعی

پوهیالی احسان الله حسن دایزگی

بریدن انگشتان جایز نیست چون این گونه موارد از اصحاب روی نداده است و معروف نبوده است. تعزیر در شریعت اسلامی از صلاحیت امام و حاکم است؛ در مواردی مشخص و موضوع معین پدر و مادر، سید و مالک برده و کنیز و شوهر نیز صلاحیت تعزیر را دارد.

نتیجه گیری:

با اقتباس از موارد متذکره، نتیجه می گیریم که در شریعت اسلامی، اجرای تعزیر بر انجام رفتار مفسده انگیز و مغایر مصالح عمومی و دلایل خاصی نظیر ارتکاب معصیت و اعمال خلاف شریعت استوار است که مشمول حدود، قصاص و دیت نباشد، مگر متضمن مفسده اجتماعی یا فردی در نهایت اختلال کننده نظم عمومی و انتظام اجتماعی است که حکومت اسلامی به منظور حفظ نظام و جلوگیری از مفسد اجتماعی و اصلاح فرد و جامعه آن ها را جرم می شناسد و مرتکبین آن را تعزیر می کند.

در حالی که از نظر حقوق موضوع و قوانین جزائی، با توجه به اصل قانونی بودن جرم و مجازات، ملاک اعمال تعزیر، ارتکاب رفتاری است که قانون آن را مجرمانه بداند و برای آن تعزیر معین کند.

تعزیر در شریعت اسلامی، باب وسیعی است و به حاکم اجازه می دهد تا از آن در مورد هر جرمی که شارع برای آن حد یا کفاره تعیین نکرده باشد، جزا پیشبینی نموده و برای هر طبقه و دسته ای از مجرمان مجازات مناسبی همچون حبس، ضرب جلد (شلاق)، تبعید، توبیخ و امثال آن را تعیین کند. تعزیر در قوانین نافذ کشور با توجه به اصل قانونیت جرم و مجازات، هیچ عمل و رفتاری جرم، هیچ جزای قابل تطبیق، هیچ کسی مجرم و قابل مجازات نیست مگر با حکم محکمه با صلاحیت و مطابق احکام قانونی که قبلاً آن را پیش بینی نموده باشد.

منابع

- قرآن کریم
- سید سابق، حدود و تعزیرات از فقه السنه، مترجم محمدموسی نعمت، انتشارات مشعل، کابل، سال ۱۳۸۹ ش.
- عوده، عبدالقادر، جرم و ارکان آن، جلد دوم، مترجم دکتر حسن فرهودی نیا، ناشر انتشارات پاداوران، چاپ اول، تهران، سال ۱۳۸۹ ش.
- کود جزا، جریده رسمی، شماره مسلسل، (۱۲۶۰)، کابل، ۱۳۹۶ ش.

تعالی می فرماید: ترجمه: تا ایمان بیاورید به خدا و رسول وی و رسول را تعظیم و مدد کنید. اعراف/۱۵۷. تعزروه به معنی تعظموه و تصروه، است. و همچنین به معنی اهانت هم بکار می رود. می گویند فلان شخص را تعزیر کرد یعنی او را برسیبل زجر و تأدیب به موجب گناهی که از وی صادرشده است، اهانت نمود.

تعزیر در اصطلاح شرعی، عبارت از عقوبت غیر مقدر است که حقی را برای خدا یا برای مردم، در هر معصیتی که در آن غالباً حد یا کفاره نباشد، واجب می نماید. به عبارت دیگر؛ تعزیر تأدیبی است که شریعت اسلامی برای هیچ یکی از آن ها؛ مجازات معین و مشخصی وضع نکرده است.

از نظر حقوقدانان، اصطلاحاً تعزیر در معانی ذیل بکار رفته است:

۱- تأدیب غیر مجرم؛ مانند تأدیب پدر فرزند را.

۲- جزا جرم هایی است که نص برای آنها حد معین نکرده باشد، خواه آن جزا راجع به مواردی از جرم بوده باشد ناظر به حقوق عمومی یا خصوصی.

تعزیر اختصاص به صغایر ندارد.

به عبارت دیگر؛ تعزیر عبارت از مجازات غیر معین که از یک نصیحت عادی شروع شده، الی اعدام را در برمی گیرد و توسط دولت تطبیق می گردد.

تعزیر در شریعت اسلامی و قوانین وضعی:

در شریعت اسلامی، روش قانون گذاری طوری است که برای جرایم تعزیری غالباً مجازات معینی را پیشبینی نه نموده است. ازین رو تعزیر شرعی گاهی با قول است مانند توبیخ، پند و اندرز و گاهی عملی است بر حسب حال و خصوصیات شخصیتی مرتکب و عمل خلاف انجام شده مانند دره، بند کردن، تبعید و عزل. ابو داود روایت کرده است که مرد مخنثی را پیش پیامبر (ص) آوردند که دست و پایش را حنا بسته بود، پیامبر (ص) پرسید که حال او چیست ؟ گفتند: او به زنان تشبه می کند. پیامبر (ص) دستور داد او را به نقیع تبعید کنند، گفتند: ای رسول خدا او را بکشیم ؟ فرمودند: «اینی نهیت عن قتل المصلین» به راستی مرا از کشتن نمازگزاران منع کرده اند.

تعزیر با خراب کردن و ویران کردن خانه ها و خراب کردن باغ و بستان ها و از بین بردن کشت و زرع و میوه ها و درختان جایز نیست. همانگونه که تعزیر با بریدن بینی و بریدن گوش یا بریدن لب ها یا

مقدمه

انسان موجود اجتماعی است و زندگی در اجتماع بنا بر فطرت و سر توش انسان ها؛ بدون اختلاف و تعرض به منافع همدیگر نخواهد بود. لذا ایجاب می نماید تا به منظور حفظ نظم و استقرار ثبات و تأمین عدالت در جوامع، قواعد و مقرراتی حاکم باشد. که خوشبختانه این مهم با دستاویز آسمانی بالخصوص دین مقدس اسلام و در پرتو آن در قوانین وضعی نیز جهت اعاده نظم در جامعه، اصلاح و تربیت مجدد مجرمین مد نظر گرفته شده است. این قواعد و مقررات در شریعت اسلام حسب احوال به بخش های جداگانه (حدود، قصاص، دیات و تعزیرات) تقسیم گردیده است، اما در قوانین وضعی تمام انواع جرایم مذکور، تحت عنوان تعزیرات مورد بحث قرار می گیرند.

اجرای تعزیر در فقه اسلامی، بر دلایل خاصی چون ارتکاب معصیت، انجام رفتار فساد انگیز و مغایر مصالح عمومی و ارتکاب اعمال خلاف شریعت است. از نظر حقوق جزا و به پیروی از اصل قانونیت جرایم و جزاها، معیار عملی نمودن تعزیر ارتکاب عملی است که قانون آن را جرم بداند و برای آن جزا، «تعزیر» پیش بینی نماید. بنا مطابق حکم فوق، اعمال مجازات تعزیری صرف بر اساس حکم قانون صورت می گیرد.

بنابراین اهمیت موضوع و هم به خاطر مقایسه تعزیر شرعی و تعزیر قوانین وضعی، بخصوص تعزیرات مندرج کبود جزای افغانستان و تثبیت جایگاه برین مقصد از وضع تعزیر در شریعت اسلام، در بحث حاضر حسب توان علمی خویش، تعزیر را در پرتو احکام شریعت اسلام و قوانین وضعی تحلیل شده و رعایت آن را در قوانین نافذ کشور، بخصوص کبود جزای افغانستان، به بررسی گرفته ایم.

توضیح

مفهوم تعزیر

تعزیر در لغت؛ مصدر (عزّر) مأخوذ از کلمه (عزر) به معنای رد و منع است و نیز تعزیر به معنی منع کردن، تأدیب، منع، مجازات کردن و گوشمالی دادن، نكوهش کردن، ملامت و سرزنش کردن، ادب کردن و چوب زدن است.

همچنان کلمه تعزیر که مصدر باب تفعیل است به معنی تعظیم و نصرت (یاری) آمده است؛ باری

د اسلامي ثقافت ارزښتونه

دربيم ارزښت / مولوي نورالحق مظهري

ثقافت اسلامی

په اسلامي ثقافت باندې د مسلمان اسلامي شخصیت جوړېږي؛ اسلامي ثقافت د انسان د شخصیت پر جوړېدلو باندې په هر اړخیزه توګه ډېر ټينګار کړی، تفاوت نه لري که هغه نفسي جنبه وي، روهي جنبه وي، عقلي جنبه وي او که جسدي او بدني جنبه وي په ټولو کې اسلامي ثقافت مثبت سمون راوړي. دا په تجربه ثابته شوې ده چې د یادو برخو په سمون کې د اسلامي تعلیماتو عملي کول ډېر رول لري، کوم خلک چې اسلامي تعلیمات یې کړي وي او بیا عمل هم ورباندې وکړي ارومرو د هغوی په نفسي حرکاتو کې تغییر راغلی وي، په دې معنی سره چې نفس یې د بغاوت او سرکشی نجات مومي او تر کنترول لاندې راځي چې په نتیجه کې ناروا کارونو ته یې شوق او میلان کمېږي او ښه سړی ورڅخه جوړېږي. همدا راز د اسلامي تعلیماتو په ویلو انسان د ژوند په هره برخه کې روحیه پیدا کوي، الهی تقدیر پېژني، د الله پاک پر قدرت پوره باور پیدا کوي، د ځان انساني نیمګړتیا او بشري نقصان پېژني، په ژوندانه کې د الله پاک پر ورکړي او تقسیم قناعت کوي، په هېڅ حالت کې له ژونده نه ناهیلې کېږي، د سختیو په حالت کې استقامت او د آسانیو په حالت کې عجز او تواضع د ځان عادت جوړوي چې د دې ټولو په شتون سره به ارومرو د روهي سکون او رواني آرامتیا خاوند کېږي. همدا راز د اسلامي تعلیماتو زده کړه د انسان د عقل پر کیفیت او کمیت هم ډېر مثبت تأثیر ږدي، کوم خلک چې د اسلامي تعلیماتو خاوندان وي د هغو خلکو په نسبت چې اسلامي تعلیمات یې نه وي کړي عقل یې هم تېز او هم قوي وي له همدې امله د هر شي ښه او بد ژر پېژني او ادراک یې هم قوي وي. د بدن په ساتنه او ښه ښکاره کولو کې هم د اسلامي تعلیماتو کټي د هیچا پټي نه دي ځکه چې اسلامي تعلیمات انسان ته د خپل جسد د ساتنې او ښه جوړونې سپارښتنه کوي او د هر هغه شي یې منعه کوي چې د انسان بدن ورباندې ضعیفه کېږي او یا یې بدن ورباندې پدزنگه او بد شکل ښکاري له همدې امله یې د هغو شیانو خوړل حرام کړي، چې د انسان صحت ورباندې خرابېږي او بدن ته یې زیان رسېږي، همداسې د هغه لباس او یونیفورم اغوستل یې هم منعه کړي، چې انسان ورباندې پدزنگه او بد شکل ښکاري او یا هم د یوه کافر او بې دینه په ښه ښکاره کېږي. په همدې سبب موږ وینو چې نن دېر هغه انسانان چې د خپل بدن غم ورسره نشته او یا ځان داسې جوړوي چې د ده او یوه کافر ترمنځ به شکل او کالو کې هېڅ توپیر نه کېږي هغه خلک دي چې دیني تعلیمات یې نه دي کړي او یا یې هم عمل ورباندې نه دی کړی.

دومره فکر باید ولري

لومړی برخه / نورالحق

- دومره فکر باید ولري چې دینوي ژوند ته د یوه آزماښت او درس په سترګه وګوري تر څو د سختیو په وړاندې وارخطا نه شي او د ژوند له هرې برخې درس واخلي.
- دومره فکر باید ولري چې د پرون ورځې نیمګړتیاوې نن ونه کړي او د نن ورځې نیمګړتیاوې نوت کړي تر څو سبا یې بیا تکرار نه کړي.
- دومره فکر باید ولري چې یوه اشتباه په ژوند کې څو ځلي تکرار نه کړي او یو فرصت په ژوند کې څو ځلي له لاسه ورنه کړي.
- دومره فکر باید ولري چې حاضر وخت د ځان لپاره غنیمت وبولي او د نن ورځې کار سبا ته پرې نه ږدي.
- دومره فکر باید ولري چې د تېلې او توکل ترمنځ فرق وکړي تر څو د توکل په نوم تېلې درڅخه ونه شي.
- دومره فکر باید ولري چې د تنګ نظری او جدیت ترمنځ فرق وکړي تر څو د جدیت په نوم تنګ نظري درڅخه ونه شي.
- دومره فکر باید ولري چې د بې عقلۍ او اعتماد بالنفس ترمنځ فرق وکړي تر څو د اعتماد بالنفس په نوم بې عقلي درڅخه ونه شي.
- دومره فکر باید ولري چې د ځانۍ او سرټمبکي ترمنځ فرق وکړي تر څو د ځانۍ په نوم سرټمبکي درڅخه ونه شي.
- دومره فکر باید ولري چې د حکومتولۍ او دیکتاتورۍ ترمنځ فرق وکړي تر څو د حکومتولۍ په نوم دیکتاتورۍ در څخه ونه شي.
- دومره فکر باید ولري چې د اقتدار او استبداد ترمنځ فرق وکړي تر څو د اقتدار په نوم استبداد درڅخه ونه شي.
- دومره فکر باید ولري چې د قوم پالنې او قوم پرستی ترمنځ فرق وکړي تر څو د قوم پالنې په نوم قوم پرستی در څخه ونه شي.

دوام لري...

غزل

فیض الدین «شگری»

غیرت افغان بجوش آمد پریشان میثوی
 ترک مسکن کرده چون موشی که پنهان میثوی
 گرچه پایم کفش هایش کهنه و فرسوده است
 رزم من را بنگری ترسیده حیران میثوی
 شیر میدانده شهادت های من را در نبرد
 چون به میدان آمدی حتماً گریزان میثوی
 بخت مارا گریگیری تو به چنگ آزمون
 خودشکسته در بدر در عمق بحران میثوی
 آن زمان دیگر گذشته، زورگفتن بی اثر
 حق بگیر و حق بتی هم رسم پیمان میثوی
 سر به تعظیم ستم چون خم نکرده این وطن
 خود اگر با ما زدی روزی پشیمان میثوی
 همتم چون ثبت دفتر شد به تاریخ جهان
 از غرور ام گر بدانی بید لرزان میثوی
 گر کنی میل زبر دستی به فرق میهنم
 دست خود بشکسته دان و پا به زندان میثوی
 دست وحدت را بیا بر دست افغان کن دراز
 زین طریقه درد هایت را تو در مان میثوی

غزل

حضرت سعدی (رح)

بگذار تا بگیریم چون ابر در بهاران
 کز سنگ گریه خیزد روز وداع یاران
 هر کو شراب فرقت روزی چشیده باشد
 داند که سخت باشد قطع امیدواران
 با ساریان بگویند احوال آب چشمم
 تا بر شتر نیندد محمل به روز باران
 بگذاشتند ما را در دیده آب حسرت
 گریان چو در قیامت چشم گناهکاران
 ای صبح شب نشینان جانم به طاقت آمد
 از بس که دیر ماندی چون شام روزه داران
 چندین که بر شمردم از ماجرای عشقت
 اندوه دل نگفتم الا یک از هزاران
 سعدی به روزگاران مهربی نشسته در دل
 بیرون نمی توان کرد الا به روزگاران
 چندت کنم حکایت شرح این قدر کفایت
 باقی نمی توان گفت الا به غمگساران

هزار جهد بکردم که سر عشق ببوشم
 نبود بر سر آتش میسرم که نجوشم
 به هوش بودم از اول که دل به کس نسپارم
 شمایل تو بدیدم نه صبر ماند و نه هوشم
 حکایتی ز دهانت به گوش جان من آمد
 دگر نصیحت مردم حکایت است به گوشم
 مگر تو روی ببوشی و فتنه بازنشانی
 که من قرار ندارم که دیده از تو ببوشم
 من رمیده دل آن به که در سماع نیایم
 که گر به پای درآیم به در برند به دوشم
 بیا به صلح من امروز در کنار من امشب
 که دیده خواب نکرده است از انتظار تو دوشم
 مرا به هیچ بدادی و من هنوز بر آنم
 که از وجود تو مویی به عالمی نفروشم
 به زخم خورده حکایت کنم ز دست جراحت
 که تندرست، ملامت کند چو من بخروشم
 مرا مگوی که سعدی طریق عشق رها کن
 سخن چه فایده گفتن چو پند می نپوشم؟
 به راه بادیه رفتن به از نشستن باطل
 و گر مراد نیابم به قدر وسع بکوشم

حدود حجاب از نظر اسلام

پوهنمل و فائمی

زن مسلمان اقتضا میکنند که دست و صورت ظاهر باشد، غالباً در نماز پیدا و در حج رو بند حرام است که رسول خدا (ص) فرموده اند «لا تتقب المرأة المحرمة ولا تلبس القفازین» ترجمه: زن محرم نباید رو بند و دستکش بپوشد. (عبدالقاری ۱)

بالاخره میتوان گفت هدف اسلام از حجاب آن است که زن مسلمان با اطمینان کامل بتواند وظایف و رسالت اساسی خویش را انجام دهد که حفظ نسل انسان، پرداختن به شئون خانه و خانه داری و تربیت کودک و اهمیت دادن به آن است و به تعبیر دیگر حجاب رمز

با چادر یا جامه وسیع بر روی لباس عادی تا نشانه ها و برجستگی های اندام ظاهر نشود و کسی وی را نیازارد و از شک و گمان و بدگویی به دور باشد. هدف اسلام از حجاب، این نیست که زن مسلمان را از بیرون رفتن برای کسب دانش، رفتن به اماکن عبادت، به منظور ادای شعایر دینی، رفتن به میدان جنگ برای درمان زخمیان، دیدار خویشاوندان، رفتن به بازار برای خریدن مایحتاج خود و مراجعه به دادگستری برای داوری و ادای شهادت و کارهای که مطابق دین و آداب و عرف عمومی است، منع کند و لیکن بیرون رفتن از خانه برای این اهداف باید برابر شرایط و ضوابط معروف و محدود و متناسب با آنها

سخن از حجاب چیز است که اسلام از جنبه فلسفه شرعی مبتنی بر دلایل سخن ناگفته ایرا از آن به جای نهاده است و لیکن ما علاوه بر فلسفه شرعی و دلایل آن، از زاویه ضرورت آن در اجتماع و میزان آثار منفی و اختلاط زن و مرد باهم و بی حجابی، نیز بدان خواهیم پرداخت.

معنی فلسفه حجاب در اسلام
 نصوصی در باره حجاب در کتابهای دینی پیش از اسلام آمده است که دلیل بر قدامت حجاب در تاریخ است: ۱- از جمله در تورات از رفته نقل شده است (رفته دیده برداشت و اسحاق رادید، از شترش پیاده شد و از غلامش

وقار متانت رزانت و سنگینی زن است و به آن گونه که دشمنان مغرض اسلام آن را نشانه خواری و بردگی او میدانند، و به قول عقاد حجاب مانع گمراهی و خودنمایی و فضیلت و حافظ حرمت و آداب عفت و حیا و آزرمت است. (المرأة فی القرآن) شاید بعضی بگویند که حجاب پیوند و علاقه ای به ادب و اخلاق ندارد. ما میگوییم راست میگویید زنی که عفتی ندارد، تا او را باز دارد و فضیلتی ندارد که مانع وی شود. حجاب برای او فایده ای ندارد. ولیکن حجاب مردان فاسد اخلاق را در طمع به وی دور میکند، همان گونه که زن را نیز آمیزش با مردان دور میکند، چون بی حجابی انگیزه اختلاط است و اختلاط سبب میشود که مردان پاکدامن تمایل جنسی بیابند و برای مفساد اخلاق موجب شر و فساد است و حجاب و عدم اختلاط شر و فساد را محدود میکند و تأثیر فساد را تخفیف میدهد. (الاسلام روح المدینه، ص ۲۵۵) بنابراین این حجاب که در نظام اجتماعی اسلام حیثیت آن ستون را دارد که به اساس یک ضرورت به حکمت مفاد و مناسبت معین لازم دانسته شده، از نظام اجتماعی جدا و طور منفصل مطالعه شود، هیچ کس مصالح و مفاد آنرا فهمیده نمیتواند که چرا بین دو انسان هم نوع حایل و پرده انداخته شود، لذا برای اینکه یک شخص منفعت آن ستون را خوب و طور کامل بداند، لازم است که تمام آن تعمیر را زیر مطالعه بگیرد که ستون در آن نصب گردیده، و آنرا از افتیدن حفاظت میکند.

منابع و ماخذ:-
 ۱- انصاری، مسعود و طاهری، دوکتور محمدعلی، دانشنامه حقوق خصوصی (دوره سه جلدی)، جلد اول دوم. تهران: انتشارات مهربان فکر ۱۳۸۴ ش.
 ۲- افندی، علی حیدر. در الاحکام، شرح مجله الاحکام، ج ۱، مکتبه النهضه، بغداد.
 ۳- الزحیلی دوکتور وهبه، الفقه السلامی وادله، (دوره ۱۱ جلدی) جلد ۴، نشر احسان، ۲۰۰۶ م.
 ۴- توخی هروی. محمد عبدالعلی شاه، شرح قواعد کلیه و ضوابط عمومی مجله الاحکام، تألیف محمدطاهر آتاسی، (ترجمه مطبوع) انتشارات ستره محکمه، مطبعه دولتی، ۱۳۴۹ ش.

صورت گیرد.
 حدودحجاب
 آیا حجاب شامل تمام اندام میشود؟ یا این که اندام های مستثنی هستند؟
 دورای مشهور وجود دارد:-
 الف) حنبلی ها و بعضی از شافعی ها، جمیع اندام زن را از جمله صورت و دست را (۲۳۷/۱۲۸) و معنی محتاج) عورت میدانند و باید تمام بدن را بپوشانند. (معنی این قدامه ۱)
 ب) جمهور علما و فقهای امت براین باورند که تمام اندام زن بجز صورت و دست ها عورت هستند که پوشانده شود و به مردان بیگانه آشکار نشود. (الهدایه) دلایل گروه اول:
 ۱- وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ. (احزاب ۵۳)
 ترجمه:- هرگاه وسیله ای را از زنان پیامبر خواستید، از پس پرده از ایشان بخواهید. این آیه نه تنها بر زنان پیامبر بل به زنان مومن نیز شامل میشود.
 ۲- به روایت از عبدالله آمده که پیامبر (ص) گفت (المرأة عورة فاذا خرجت استشرفها الشیطان)
 ترجمه:- زن عورت است، پس هرگاه بیرون رفت، شیطان به وی چشم میدوزد. که دلایل زیاد دارند ما به این دو اکتفا میکنیم.
 دلایل گروه دوم:
 ۱- بیهقی از ابن عباس روایت میکند: «ولا یبدین زینتهن الا ما ظهر منها»:
 ترجمه:- زنان نباید زینت و زیور خود را نمایان کنند مگر آنچه که پیدا است.
 ۲- آنچه در کتاب صحاح آمده است که رسول خدا (ص) فرمودند: زن در احرام را از پوشیدن دستکش و رو بند نهی کرد. اینها نیز دلایل زیادی دارند که دواتی آنرا ذکر کردیم. ولی اگر مناقشه و ترجیح را مدنظر داشته باشیم، می توان گفت که مذهب جمهور علما ترجیح دارند، زیرا همگی براین اجماع دارند که ستر عورت در نماز واجب است. معلوم میشود که صورت و کف دستان عورت نیست به وسیله آیه (ولا یبدین زینتهن الا ما ظهر منها) استثناء شده است و همین مصلحت دین و دنیای

پرسید، کیست این مرد که در مزرع راه میرود و به ملاقات من می آید؟ و غلام گفت او ارباب من است، رفته رو بند و برقع خود را برداشت (۶۵ - سفر تکوین اصحاح ۲۴ فقره ۶۴) «و خود را پوشاند آن زن رفت و در خانه پدرش نشست و چون زمان طول کشید... جامه» ۲- از تورات سفر تکوین ۳۸ فقره) «... بیوگی خود را کند و خود را با رو بندی پوشاند و به دور خود پیچید (۱- ۱۵) ۳- لشعیا دختران صعیون به خاطر بی حجابی از عقاب خدا ترسانند و آزار داد و گفت زینت خلخال و گیسوان و هلال ها و حلقه ها و انگوها و رو بندها و روسری را از آنان دور میکند (سفر اشعیا اصحاح)
 باید گفت که اسلام پدید آورنده این تفکر و اجراکننده آن نیست وقتی که اسلام آمد حجاب وجود داشت و با آن کاری کرد که محتوای اصلی خود را باز یابد، و از طرف دیگر حجاب را به صورت یک ادب اخلاقی در آورد که بر زن و مرد هر دو نیکی و مستحب است و تفاوت بین آن دورا به زینت و زیور و تکالیف زندگی و شغل هر یک منوط کرد. (المرأة فی القرآن، ص ۶۴)
 خداوند (ج) میفرماید: (قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ بَعْضُهُنَّ مِنْ بَعْضِهِمْ وَیَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَیَحْفَظُوا فُرُوجَهُنَّ ذَلِكُمْ اَکْرَى لَهُنَّ اِنْ لَئِنَّ خَیْرَ یَسَاءِ یَصْنَعُوْنَ) (نور ۳۰)
 ترجمه:- به مردان مؤمن بگو: چشمان خود را فروگیرند و عورت های خویشان را مضمون دارند، این برای ایشان زینده تر و محترمانه تر است. این آیه حفظ چشم را بر حفظ عورت از ارتکاب بدی و فحشاء مقدم دانسته است و هم چنان در آیه دیگر به زنان نیز خطاب نموده است: (وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ بَعْضُهُنَّ مِنْ بَعْضِهِنَّ وَیَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا یُبْدِیْنَ زَیْنَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلَا یُضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰی رُءُوسِهِنَّ) (نور ۳۱)
 ترجمه:- به زنان مومن بگوید چشمان خود را فروگیرند و عورت های خویشان را مضمون دارند، و زینت خویش را نمایان نسازند، مگر آن مقدار و آن چیز های که طبیعتاً ظاهر میگردد. و روسری های خود را بر یقه و گریبان هایشان آویزان کنند.
 معنی حجاب
 حجاب عبارت است از حفظ شرم و حیای زن اولاً با چشم فرو بستن از نگاه نامحرم و ثانیاً پوشانیدن اندامش

د ټولګټو پروژو پیلېدل ...

په خپلو پېښو د درېدلو توان پیدا کوي ورځ تربلې نړۍ هم زموږ په عملی او بنیادي کارونو دې ته اړ کېږي چې له موږ سره اړیکې ولسري او زموږ حکومت په رسمیت وپېژني. د افغانۍ ارزښت

ایجاد سکتور صحی معیاری ...

صحی، ډاکتر قلندر عباد سرپرست وزارت صحت عامه گزارش کاری خویش را ارائه کرد.وی در مورد چگونگی ارائه خدمات صحی در کشور به معاونین محترم ریاست الوزراء معلومات داد و افزود که در رابطه به معیاری‌سازی عرصه صحت گام‌های ارزنده برداشته شده است.به گفته سرپرست وزارت صحت عامه، تعدادی از ریاست‌های جدید صحی برای تداوی معیاری در شفاخانه‌های دولتی گشایش یافته‌اند که با آن تغییرات مثبتی در امکانات این ریاست‌ها به وجود آمده است.آقای قلندر عباد خاطر‌نشان کرد که شفاخانه‌های خصوصی به طور مستمر نظارت می‌شوند و تلاش شده است تا از واردات دواهای بی کیفیت به کشور جلوگیری شود.

مولوی عبدالکبیر، معاون سیاسی و سرپرست ریاست

وزیر حج و اوقاف فعالی ...

غرض ارایه خدمات بهتر به مسوولین مربوط هدایات لازم سپرد.

سرپرست وزارت ارشاد، حج و اوقاف همچنان با

سفارتونو دې د ښکونکو...

ننګونو او ستونزو راپور له مولوي عبدالسلام حنفي سره شریک او وپي ويل، چې دوی توانېدلي د کراچی د بند خوني ۲ زره ۳۴۲ افغانان آزاد او د پاتې نورو وطنوالو د ازادولو هڅې هم دوام لري. مولوي سيد عبدالجبار زیاته کړه، دوی به په پاکستان کې مېشتو او کډوال افغانانو ته په بېلابېلو برخو کې د خدمت په موخه خپلې ټولې هڅې وکړي.خبرپاڼه کې راغلي، چې ریاست الوزراء اداري مرستیال مولوي عبدالسلام حنفي په کراچی کې د افغانستان له جنرال قونسل سره پر کتنې خوبښي څرګنده او په پاکستان کې مېشت

د عالیقدر امیرالمومنین فرمانونه ...

کې چې هېوادوال ورته اړتیا ولري، کولای شي د عدليې وزارت د خپرونو او عامه اړیکو له ریاست څخه یې د ۶۰ افغانیو په بدل کې وپېږي.

دغه جریده د افغانستان د اسلامي امارت د عدليې وزارت د ویب پاڼي د حکمونو او قوانینو د دیتاېبس په برخه کې د

هیئت وزارت زراعت ...

عبدالاحد خلیل رئیس عمومی منابع طبیعی آن وزارت قرار دارد که از پارک ملی بند امیر و جنگلات حفاظت شده بامیان دیدن خواهند کرد.

هیئت در دیداری با مولوی عبدالله سرحدی والی بامیان در مورد حفاظت از جنگلات، ساحات حفاظت شده و پارک‌های ملی صحبت کرده از

کنډز کې تېر کال ...

یادو همکارو موسسو پراختیایي برخوکي کاناالونه، پلونه، د ښوونځیو جوړول او بیارغوني چاري ترسره شوي دي.هغه له ټولو موسسو څخه غوښتنه وکړه، چې اوسمهال په هېواد کې بیا په ځانکسري ډول کنډز کې

نړیوال اقتصاد کې د افغانستان ...

هېوادونو او ملګرو ملتونو ترمنځ د همکارۍ پر اهميت ټینګار وکړ. روزا اوتونبايوا او د ترکمنستان د بهرنیو چارو وزیر وفا حاجیيف په افغانستان کې د پراختیایي پروژو د پلي کولو او په نړیوال اقتصاد کې د دغه هېواد د نوتلو په اړه د نړیوالي همکارۍ په اړه هم خبرې وکړې.

د پاشدان بند رغیزې ...

وروسته پیل شي. د پاشدان بند د هرات ښار د اوبو د سرچینې په توګه پېژندل کېږي. د هرات ښار اوسېدونکي د پاشدان بند د رغیزو چارو بیا پیل شته شپې شماري، دوی له حکومت څخه غواړي چې ژر تر ژره د دغه بند اساسي کارونه پیل کړي. اسلامي امارت مخکې له دې اعلان کړی، چې د روان لمريز کال په لړ کې به د هرات

شريعت

د باميانو ولايتي روغتون...

چې د ۹۵ سلنه پاک اکسجن په لرلو ساعت کې ۱۶ زره ۱۰۰ لېټره اکسجن توليدولو وړتيا لري.
عبدي زياته کړه، چې له دې وروسته به په وړيا توګه تامين شي.

د شهر بزرگ ولسوالۍ ...

عبدالغفور وايي: « له کلونو راهيسي د سړک خړوالي له ډېرو ستونزو سره مخ کړي يو، نه شو کولی خپل ناروغان پر وخت روغتون ته ورسوو.»

د شهر بزرگ ولسوالۍ يو بل اوسېدونکی اسلام الدين بيا په دغه ولسوالۍ کې د مخابراتي شبکو د نشتوالي او د سړکونو له خړوالي شکايت کوي.

اسلام الدين وايي: « زموږ لاره ډېره خرابه ده، وخت ناوخت په کې د زياتو ترافيکي پېښو له کبله مرک ژوبله هم رامنځته کېږي او هم زموږ په ولسوالۍ کې مخابراتي شبکې په نشت حساب دي، له دولت غواړم دې برخه کې زموږ

برگزاري نمايشگاه کتاب...

(شنبه ۶ جوزا) در محوطه دانشگاه این ولایت برگزار شده بود.

به گفته‌ی مسوولان، در این نمایشگاه بیش از دو هزار جلد کتاب از بخش‌های مختلف به نمایش گذاشته شد و هزاران

جان باختن دو بیمار...

مولوی ذبیح الله نورانی، رییس اطلاعات فرهنگ بلخ نیز از رسانه‌ها خواست تا در مورد جلوگیری و وقایع این مرض به مردم آگاهی دهند و آنان را نسبت به اضرار این مرض مهلک و کشنده مطلع سازند.گفتنی است که مرض کانگو برای نخستین بار میان سربازان شوروی سابق، در سال ۱۳۴۴ دیده شد و هم اکنون سالانه تعدادی زیادی از انسان‌ها از طریق حیوانات به آن مصاب می‌شود.

علمای دایکندی قطع...

که در آن، بر تحکیم پایه‌های نظام موجود در افغانستان تأکید شده است.

له تورخمه ۲۸۰۰ کډوالې ...

که حکومت پرې ټکس کم کړي نو دوی به له کډوالو کورنیو کمې پیسي اخلي.

د تورخم د انتقالاتو آمر په وینا یو شمېر موسسې چې تېرو شلو کلونو کې یې د تورخم بندر اړوند کوم ستاېپ نه درلود اوس په تورخم کې د انتقالاتو آمریت سره په همغږۍ له کډوالو سره په بېلا بېلو برخو کې مرستې کوي.

د تورخم بندر له لارې یو راستون شوی کډوال لیف خان وايي: چې پاکستان کې یې نهه کاله له خپلې کورنۍ سره د کډوالۍ شپې او ورځې تېرې کړې، خو اوسمهال په افغانستان کې اسلامي نظام حاکمېدو، نا امنۍ ختمېدو او د سولې راتگ دې ته اړ کړ، چې بېرته خپل هېواد ته راستون شي.

د پولیسو مسلکیتوب ...

د نوموړي په خبره په کراچی ښار کې قونسلې خدمتونه په عادي توګه روان دي او هره ورځ ورته لسګونه افغانان مراجعه کوي.

د ریاست الوزراء سیاسي مرستیال او کفیل مولوي عبدالکبیر راغلو مسوولینو ته د چارو د لا ښه والي په موخه لازمې سپارښتنې وکړې او زیاته یې کړه، چې د پولیسو مسلکیتوب یوه اړتیا ده او باید دې برخې ته بشپړ پام وشي.

محترم مولوي عبدالکبیر د خپلو خبرو په پای کې، په کراچی ښار کې د قونسلګرۍ پر لا غوره او چټکو خدماتو ټینګار وکړ.

د خوراکي توکو بیې ...

توګي له منځنۍ اسیا او پاکستانه واردوي او د ډالر پر وړاندې د افغانۍ د ارزښت لوړېدل د توکو د بیو پر ټپتېدو اغېز لري.

افغان محصلینو سره هرډول...

ولایت د بهرنیو چارو رییس بېکنج قاقه جانسوف هم حضور درلود، لومړی د ماري ولایت د انرژۍ انستیتوت مرستیال د ۹ ټو افغان محصلینو په اړه چې له یاد انستیتوت څخه فارغېږي، مفصل معلومات وړاندې کړل.

ورپسې قریشي د دوست او ورور هېواد ترکمنستان له هر اړخیزو همکاریو څخه د منني ترڅنګ، افغان محصلین وهڅول او د هر ډول همکاری ژمنه یې وکړه.

نیمروز نښتې ...

راپور ورکړی چې په نښته کې د ایران دوه سرحدي سرتېري او د افغانستان یو سرتیری وژل شوي دي. د فارس خبري اژانس د راپور له مخې د دواړو هېوادونو سرحدي چارواکو د دې پېښې په اړه څېړنې پیل کړې دي.

سیاسي کمېسیون ...

پورته شوي کړکېچ د حل لپاره یې د یاد تړون رعایتول غوره حللاره وګڼله.

د سیاسي کمېسیون غړو له ګاونډیو، په ځانګړې توګه له ایران سره پر ښو او مثبتو اړیکو تأکید وکړ او د ایران له اسلامي جمهوریت سره یې ښې اړیکې لرل د اسلامي امارت د سیاست برخه وبلله.

۸جوزا ۱۴۰۲هـ.ش

د کډوالو چارو وزیر: د کډوالو او ایستلو پرځای دې په راستنولو کې له دوی سره مرسته وشي

د کډوالو او راستنېدونکو چارو وزارت سرپرست په کابل کې اړمنو مېرمنو ته د مرستې د پېل په غونډه کې د خبرو پر مهال وویل، نړیوال باید افغانان هېر نه کړي او غوښتنه یې وکړه چې له اړمنو افغانانو سره داسې مرستې وکړي چې د هغوی بنسټیزې ستونزې حل شي. نوموړي همدا راز وویل، اوس په افغانستان کې سراسري امن دی او پر نړیوالو یې غږ وکړ چې افغانان کډوالۍ ته د اړ ایستلو پر ځای د افغان کډوالو په راستنولو کې له دوی سره مرسته وکړي.

د ریاست الوزرا سیاسي مرستیال او کفیل مولوي عبدالکبير تېره ورځ د زابل او لغمان له امنيې قومندانانو او د پاکستان په کراچي ښار کې له افغان قونسل سره په جلا جلا توګه وکتل. د ریاست الوزرا مطبوعاتي دفتر په یوه خبرپاڼه کې ويلي، چې په دې کتنه د زابل امنيې قومندان قاري صلاح الدين او د لغمان امنيې قومندان مولوي نجيب الله په دغو ولایتونو کې د امنيې حالت او د پولیسو د روزنې په هکله د ریاست الوزرا سیاسي مرستیال ۵ مخ

مولوي عبدالکبير:

د پولیسو مسلکیتوب یوه اړتیا ده

صدها زن و مرد برای احراز بستی های معلمی در پنجشیر رقابت کردند

معلم در صنف های محلی استخدام میشوند. به گفته حماس؛ این امتحان از سوی موسسه «تعلیمی و صحتی برای جوانان افغانستان» و همکاری ریاست معارف پنجشیر با حضور مسولان محلی این ولایت راه اندازی شد. گفته شده است که مکاتب یا صنف محلی از سوی موسسه یاد شده، برای کسانی ایجاد می شود که محل بود و باش آنان از مکتب های دولتی فاصله ی زیاد دارد و در رفت و آمد دچار مشکل اند.

موسسه تعلیمی و صحتی برای جوانان افغانستان از نزدیک به ۸۰۰ متقاضی برای احراز بستی های معلمی در مکاتب محلی پنجشیر، آزمون اخذ نمود این امتحان در صحن استدیوم ورزشی مرکز پنجشیر، میان ۷۷۴ تن متقاضی زن و مرد از هفت ولسوالی این ولایت برگزار شد. غلام ایشان حماس رئیس معارف پنجشیر گفت: قرار است از میان اشتراک کنندگان دوصد تن آنان که بیشترین نمره را بدست آورند به عنوان

علمای دایکندی قطع نامه یی رامینی بر حفاظت از نظام کنونی صادر کردند

نشست سرتاسری علمای دایکندی با حضور داشت مقامات محلی، اعضای شوروی علمای و ملا امامان از سطح آن ولایت برگزار شد. سید مصطفی صالح، رئیس اطلاعات و فرهنگ دایکندی، در این نشست، در سخنانی، نقش علمای را در حکومت بسیار مهم دانسته و بر مسوولیت پذیری علمای در قبال جامعه تاکید کرد. الحاج امین اسلامی، اتحاد و ص ۵

الله عبید، والی دایکندی گفت که نظام فعلی در کشور به واسطه قربانی و خون شهدای افغانستان ایجاد شده است و باید حمایت شود. حاجی اسدالله عرفانی، رئیس ارشاد، حج و اوقاف دایکندی گفت: مردم باید در قبال سرنوشت خود حساس باشند. در این جلسه سخنرانان هر کدام به اطاعت از اوامر الهی، اخوت اسلامی، اتحاد و ص ۵

له تورخم ۲۸۰۰ کډوالی کورنی راستنې شوې

په تېرو دوه میاشتو کې د راستنو شویو کډوالو کورنیو شمېر ۲ زره ۸۰۰ ته رسېدلی دی.

له ۲۰ - ۷۰ کورنی د تورخم له لارې هېواد ته راستنېږي، چې

مسوولین زیاتوي، چې راستانه شوي کډوال په ننگرهار، کونړ، لغمان، لوگر، ارزگان، کندهار، هلمند او نورو ولایتونو کې ځای پرځای شوي دي.

د تورخم بندر د انتقالونو آمر محمد بخت جمال گوهر په دې تړاو باختر اژانس سره د ځانګړې مرکې پر مهال ۵ مخ

د زابل دوو ښوونځیو ته نوی امکانات برابري شوي

د لاس وینځلو ځانګړي داشونه شامل دي، چې چارې د ۳ میاشتو موده کې بشپړې شوې او شاوخوا ۴ زره ماشومان به ترې کتنه واخلي. متقي زیاته کړه، چې په دغه پروژه کې ۳۰۰ ماھرو او غیر ماھرو کسانو ته د کار زمينه هم برابره شوي وه. نوموړي دغه راز له يادې موسسې څخه د منني ترڅنګ، په دغه ولایت کې دې ته ورته نورو پروژو د پلې کولو غوښتنه هم وکړه.

د زابل د پوهنې ریاست تر چتر لاندې د UNDP ادارې په مالي ملاتړ د مرکز کلات اړوند چهل دختران او سلطان ملخي توخي ښوونځیو ته د ۲۰ زره او ۲۵۰ امریکایي ډالرو په لګښت د ښوونځیو اړوند ملحقیات جوړ او کچې اخیستې ته وسپارل شول. د یادې پروژې د کچې اخیستې پر مهال د زابل د پوهنې رئیس مولوي گل ولي متقي وویل، چې په دغو ملحقیاتو کې دوه سیتې تشابونه، د اوبو سپټم، برېښنا،

برگزاری نمایشگاه کتاب در بدخشان

نمایشگاه کتاب به مناسبت هفته کتاب از سوی کمیته فرهنگی دانشگاه بدخشان برگزار شد. در این نمایشگاه بیش از دو هزار جلد کتاب از بخش های مختلف به نمایش گذاشته شد. بر اساس اطلاعات مسولان در دانشگاه بدخشان، این نمایشگاه با هدف ترویج فرهنگ کتابخوانی، روز گذشته ص ۵

جان باختن دو بیمار مصاب به کانگو در بلخ

دو بیمار از اثر ابتلا به کانگو در شفاخانه ی ابوعلی سینای بلخی شهر مزار شریف جان باختند. این در حالی است که اخباری از شیوع بیماری کانگو در شماری از ولایت های شمال کشور منتشر شده است. نجیب الله توانا، رئیس صحت عامه بلخ در نشست هماهنگی سکتوری به منظور جلوگیری

و کاهش امراض بین انسان ها و حیوانات با حضور مسولان محلی این ولایت، از جان باختن دو تن مصاب به بیماری کانگو خبر داد. توانا گفت: «هفته گذشته ۱۰ واقعه مرض کانگو در فاریاب و جوزجان تثبیت و به شفاخانه حوزوی ابوعلی سینا بلخی منتقل شدند، اما ۵ مخ

هیئت وزارت زراعت وضعیت جنگلات بامیان را بررسی کرد

یک هیئت وزارت زراعت، آبیاری و مالداري به منظور بررسی وضعیت جنگلات به بامیان رفت. در راس این هیئت ص ۵

معدن هرات می گوید این نمایشگاه به هدف حمایت از تولیدات داخلی برگزار شده است که دارای ۳۰۰ غرفه می باشد. در دومین نمایشگاه افغان لاجورد ۱۰۰ غرفه برای زنان و ۲۰۰ غرفه برای مردان در نظر گرفته شده است. قرار بود نمایشگاه سالانه افغان - لاجورد یک روز قبل به پایان برسد اما به دلیل میزان روز افزون بازدید کنندگان تا روز گذشته نیز ادامه داشت.

بازدید بیش از ۵۰ هزار تن از نمایشگاه افغان لاجورد در هرات

در طیف های مختلف اعم از مردان و زنان از این نمایشگاه دیدن کرده اند. حمید الله خادم رئیس اتاق صنایع و

مسولان برگزار کننده نمایشگاه افغان لاجورد می گویند طی دوروز بیش از ۵۰ هزار تن از هرات و ولایات دیگر

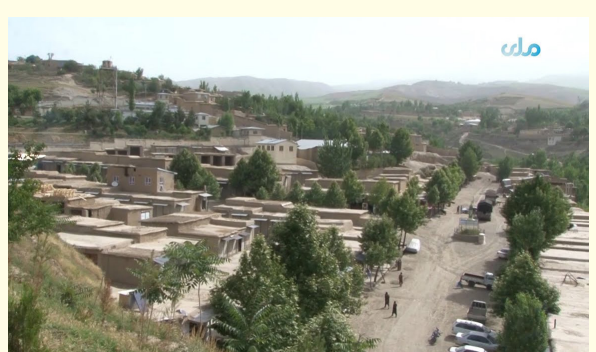
د بامیانو ولایتي روغتون داکسیجن له تولیدی دستگاہ بر خمن شو

د بامیانو د عامې روغتیا ریاست مسوولین وايي، چې د دغه ولایت په ولایتي روغتون کې د آقا خان بنسټ په مالي ملاتړ د ۱۷۰ زره امریکایي ډالرو په ارزښت د اکسیجن د تولید دستگاه کچې اخیستې ته وسپارل شوه. په همدې موخه جوړو شویو مراسمو کې د بامیانو والي مولوي عبدالله سرحدی د یادې دستگاه په پرانیستلو خوښي

وښوده او د آقا خان بنسټ څخه یې د مننې ترڅنګ وویل، چې د دغه دستگاه په نصبولو سره به د تنفسی ناروغیو لرونکو کسانو ستونزې راکمې شي. ورته مهال ددغه ولایت د ولایتي روغتون رییس ډاکتر عبدي محمد عبدي وویل، چې دغه دستگاه د آقا خان بنسټ له لوري د ۱۷۰ امریکایي ډالرو په ارزښت پرانیستل شوه، ۵ مخ

د شهر بزرگ ولسوالی اوسېدونکي د خدماتو له نشتوالي شکایت کوي

د بدخشان د شهر بزرگ ولسوالی اوسېدونکي د دغه ولسوالی د سرکونو له خرابوالي، د مخابراتي شبکو له نشتوالي او د روغتیايي مرکزونو کې د امکاناتو له کمښت شکایت کوي. د یادې ولسوالی یو تن اوسېدونکي عبدالغفور له باختر اژانس سره په خبرو کې د یادې ولسوالی په روغتیايي مرکزونو کې د امکاناتو د کمښت خبره کوي. ۵ مخ

۴ تنه د غلا او قتل په تور ونيول شول

د کابل او بغلان د امنيې قومندانۍ مسوولینو په دغو ولایتونو کې د غلا او قتل په تور د ۴ کسانو د نیولو خبر ورکړی دی. د کابل امنيې قومندانۍ په یوه خبرپاڼه کې ويلي، چې د نولسمې حوزې امنيې ځواکونو د کابل - جلال آباد د لویې لارې په اوږدو کې عام خلک موټر ته پورته کول او تر مسموم کېدو وروسته به یې ترې پیسې او نور وسایل غلا کول، چې

د امنيې ځواکونو له لوري لاس په لاس نیول شوي دي. ورته مهال د بغلان د امنيې قومندانۍ مسوولین وايي، چې امنيې ځواکونو په مرکزي بغلان ولسوالی کې دوه تنه د قتل په تور نیولي دي. د یادونې وړ ده، چې د یادو کسانو دوسیې به له لومړیو څېړنو وروسته عدلي او قضایي ارګانونو ته وسپارل شي.